

Transformant noves unitats d'aïllament: Hospital Clínic de Barcelona

Autors: Clara Rius, Agostina Ferrentino i Elena Garcia (Ahead Barcelona Healthcare Architecture)

La pandèmia de la COVID-19 ha suposat un moment de reflexió profunda sobre la manera com vivim i sobre els espais que ens envolten. Com a conseqüència d'aquesta experiència, des d'Ahead Barcelona Healthcare Architecture, un estudi especialitzat en projectes d'atenció sanitària, hem posat en evidència la necessitat de repensar els entorns assistencials, no només des del punt de vista tècnic i clínic, sinó també considerant les experiències i necessitats reals de les persones que hi són ateses.

Hem entès que la qualitat assistencial no es defineix únicament per l'accessibilitat, la seguretat i l'eficiència clínica, sinó que cal integrar una atenció centrada en la persona, que valori el confort, el benestar emocional i la capacitat de resposta en les situacions més crítiques. Per això, abans de proposar qualsevol solució arquitectònica, apostem per escoltar i aprofundir en les necessitats reals dels usuaris, tenint-les en compte en cada element del projecte.

Aquest enfocament ha estat clau en el desenvolupament d'un dels nostres darrers projectes: la nova unitat d'aïllats de l'Hospital Clínic. Aquestes unitats representen un gran repte, ja que l'aïllament genera un fort impacte emocional; sovint els pacients experimenten sentiments de soledat, ansietat i incertesa, que poden afectar fins i tot la seva evolució clínica. Per això, el disseny ha de donar resposta no només a les necessitats dels pacients, sinó també del personal assistencial i de les famílies, creant un espai que afavoreixi la cura integral i el benestar de tots els implicats.

Amb una superfície de 629,44 m², el projecte ha implicat l'enderrocament total de l'espai anterior, donant lloc a una unitat moderna i flexible, que disposa de vuit habitacions individuals, dues habitacions dobles i dues habitacions d'alt aïllament preparades per donar resposta a situacions d'emergència sanitària, com brots d'infeccions víriques d'alta transmissibilitat.

Inspirat en els principis de les Neurociències aplicades a l'Arquitectura i el Evidence-Based Design (EBD), el nou disseny busca optimitzar els fluxos de treball, reduir l'estrès, millorar la comunicació i promoure el benestar durant l'estada hospitalària, fins i tot en condicions complexes com l'aïllament prolongat, entre altres.

L'entorn ha estat curosament projectat: revestiments que imiten la calidesa de la fusta, colors suaus, il·luminació regulable, imatges terapèutiques i interfícies intuïtives formen part d'una estratègia clara de l'equip d'arquitectura, que entén l'espai físic com un agent actiu en el procés de cura.

Foto: Dani Rovira per Ahead BHA

Des del punt de vista constructiu, s'han incorporat materials d'altres prestacions tècniques, adequats per a un ús intensiu i compatibles amb els requeriments de control infeccions, sense renunciar a l'estètica, el confort ni la sostenibilitat

La paret funcional: la gran innovació

El punt clau del projecte és, sens dubte, la creació de la paret funcional, una innovació que fusiona tecnologia, disseny i empatia.

A l'exterior de cada habitació s'ha disposat un moble que integra totes les necessitats, tant del personal sanitari com de les persones ingressades. La paret funcional inclou una estació de treball amb ordinador tàctil, els dispositius domòtics interiors, un compartiment tancat -a mode de SAS-, per l'intercanvi entre l'exterior i l'interior, espai pels guants i talles, gel hidroalcohòlic, etc. La paret està equipada amb un vidre electropolaritzat, que pot estar en mode transparent o opac segons les necessitats clíniques o la voluntat de la persona ingressada.

Foto: Dani Rovira per Ahead BHA

Aquesta solució permet mantenir el contacte visual i auditiu amb el pacient sense necessitat d'entrar a l'habitació, reduint l'aïllament que es percep des de l'interior. Gràcies a un sistema de comunicació bidireccional, es preserva la connexió entre el pacient, l'equip sanitari i els familiars.

Com explica el Dr. Àlex Soriano, cap del Servei de Malalties Infeccioses: “Aquest disseny incrementa el nombre d'interaccions visuals reals amb el pacient, cosa que disminueix la seva angoixa i li transmet calma”.

Domòtica intel·ligent

Un altre eix clau del projecte és la implementació de tecnologia domòtica orientada al benestar. Des del control automàtic de la il·luminació (amb modes per a lectura, exploració, ambient o nit) fins a la gestió de cortines i alertes mitjançant codis de llum, cada detall ha estat pensat per sincronitzar els ritmes de la cura amb els del descans.

En paraules de Roger Llobet, coordinador de la sala: “Un pacient que dorm bé, que entén quan és de dia o de nit, és un pacient que es recupera millor. I un professional que treballa amb llum adequada i tecnologia eficient, és un professional que cuida amb més qualitat”.

Annex fotografies

Crèdit fotografies:

Ahead – Dani Rovira

Hospital Clinic – Francisco Avia

